

Sygnatura akt VI Ka 929/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 grudnia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Sędziowie SSO Marcin Mierz (spr.)

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015 r.

sprawy **P. M. (1)** ur. (...) w R.,

syna K. i J.

skazanego w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 16 czerwca 2015 r. sygnatura akt VI K 8/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk

1. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. K. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI Ka 929/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 11 grudnia 2015 roku

Apelacja osobista skazanego P. M. (1) od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 16 czerwca 2015 roku (sygn. akt VI K 8/15) okazała się skuteczna o tyle, że w konsekwencji jej wywiedzenia konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania w efekcie dostrzeżenia przez sąd odwoławczy uchybienia, którego dopuścił się Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok.

Wydając zaskarżony wyrok łączny Sąd Rejonowy wziął pod uwagę trzy z czterech widniejących w danych o karalności skazanego wyroków, a to orzeczenia zapadłe wobec P. M. (1) w sprawach Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej w dniu

15 marca 2013 r. (sygn. VI K 750/12), Sądu Rejonowego w Radomiu w dniu 16 czerwca 2014 r. (sygn. VIII K 298/14) oraz Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r. (sygn. VI K 127/14). Uwzględniając te skazania, Sąd Rejonowy w punkcie 1 zaskarżonego wyroku na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oraz art. 89 § 1a k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawach Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 15 marca 2013 r., sygn. VI K 750/12 oraz Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. VI K 127/14 i wymierzył skazanemu P. M. (2) karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Kara łączna wymierzona została z połączenia orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 15 marca 2013 r., sygn. VI K 750/12 kar bezwzględnych pozbawienia wolności (w efekcie uprzedniego zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonych kary łącznej orzeczonej tym wyrokami jednostkowymi) oraz kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r. (sygn. VI K 127/14) pozostających karami z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Tego rodzaju rozstrzygnięcie pozostawało dopuszczalne z tego względu, iż każdy z czynów składających się na ustalony przez Sąd Rejonowy zbieg realny przestępstw popełniony został po tym, jak w dniu 8 czerwca 2010 roku weszła w życie nowelizacja kodeksu karnego wprowadzająca przepis art. 89 § 1a k.k. dopuszczający możliwość orzeczenia kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania nawet w przypadku łącznia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyłącznie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Jak już wspomniano, wydając zaskarżony wyrok Sąd Rejonowy ocenił w aspekcie zarówno ustalenia zbiegów realnych przestępstw, jak i możliwości połączenia poszczególnych kar poddał trzy z zapadłych wobec skazanego P. M. (1) wyroków skazujących. Jak należy przypuszczać, z uwagi na zamianę orzeczonej wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej wydanym w dniu 13 kwietnia 2012 roku (sygn. akt VI K 15/12) kary pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu postanowieniem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 maja 2014 roku (sygn. akt VI Ko 133/14) na podstawie art. 50 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r.), skazanie tym wyrokami pominięte zostało przez Sąd Rejonowy przy orzekaniu w sprawie o wydanie wyroku łącznego. Tymczasem fakt zamiany kary pozbawienia wolności na karę aresztu z mocy powołanego przepisu nie niweczy prawnych skutków samego skazania wyrokami za popełnione przez skazanego przestępstwo prawomocnie osądzone zanim z mocy znowelizowanych przepisów przekształciło się ono w wykroczenie. Nie bez przyczyny skazanie to widnieje w dalszym ciągu w danych o karalności skazanego. W tym konkretnym przypadku orzeczona za to przestępstwo kara grzywny wymierzona na podstawie art. 33 § 2 k.k. nie utraciła przecież bytu prawnego. Skazanie wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej wydanym z dnia 13 kwietnia 2012 roku (sygn. akt VI K 15/12) powinno zatem zostać wzięte pod uwagę przy orzekaniu w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec P. M. (1).

Rzecz w tym, że uwzględnienie tego skazania nakazywałoby ukształtować zbiegi realne przestępstw popełnionych przez skazanego P. M. (1) w sposób odmienny niż przyjęty przez Sąd Rejonowy, a przy tym korzystniejszy dla skazanego. Pierwszy ze zbiegów realnych obejmowałby czyn objęty wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej wydanym w dniu 13 kwietnia 2012 roku (sygn. akt VI K 15/12) oraz popełnione zanim zapadł ten wyrok przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k., którego skazany dopuścił się w okresie od dnia 20 marca 2010 roku do dnia 25 sierpnia 2010 roku, a za które skazany został P. M. (1) na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r. (sygn. VI K 127/14).

Drugi zaś ze zbiegów realnych obejmowałby składające się na ciąg przestępstwa z art. 244a § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 11 września 2010 roku do dnia 17 sierpnia 2012 roku za które P. M. (1) skazany został wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r. (sygn. VI K 127/14) na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz przestępstwa objęte wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 15 marca 2013 r. (sygn. VI K 750/12) za które wymierzono skazanemu karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu.

Z uwagi na brak przesłanki w postaci wymierzenia skazanemu za pozostające w zbiegu przestępstwa kar tego samego rodzaju lub innych podlegających łączeniu (art. 85 k.k. w brzmieniu stosowanym w niniejszej sprawie), w przypadku pierwszego z opisanych wyżej zbiegów realnych przestępstw postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego podlegałoby w tym zakresie umorzeniu. Kara aresztu orzeczona z mocy art. 50 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o

zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r.) nie podlega bowiem łączeniu z karą pozbawienia wolności orzeczoną za pozostające w zbiegu przestępstwo.

W przypadku zaś drugiego ze zbiegów realnych połączeniu z jednostkowymi karami bezwzględnymi pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonymi wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 15 marca 2013 r. (sygn. VI K 750/12) podlegać będzie kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczona za ciąg przestępstw przypisany skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2014 r. (sygn. VI K 127/14). W sytuacji, gdy kary te połączone zostaną w karę łączną bez warunkowego zawieszenia jej wykonania tak, jak stało się to zaskarżonym wyrokiem, sytuacja skazanego pozostawać będzie dla niego korzystniejsza niż stanowiąca konsekwencję zaskarżonego orzeczenia. Łączna kara bezwzględnego pozbawienia wolności wymierzona skazanemu zaskarżonym wyrokiem powstała z połączenia orzeczonych w sprawie VI K 750/12 kar pozbawienia wolności podlegających wykonaniu (bezwzględnych w efekcie zarządzenia wykonania kary) oraz dwóch kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem w sprawie VI K 127/14 z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Natomiast w przypadku uwzględnienia przy orzekaniu pominiętego przez Sąd Rejonowy wyroku wydanego w sprawie VI K 15/12 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej, połączeniu w bezwzględną łączną karę pozbawienia wolności podlegałyby tylko jedna kara mająca obecnie postać kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Druga zaś z kar orzeczonych tym wyrokiem pozostałaby w formie kary, której wykonanie warunkowo zawieszono. Sytuacja taka byłaby bez wątpienia dla skazanego korzystniejsza niż wynikająca z zaskarżonego wyroku łącznego. Inne pozostawałyby również granice kary łącznej możliwej do orzeczenia wobec skazanego. Górna granica takiej kary pozostawałaby niższa, co przy zastosowaniu zasady asperacji w tym samym stopniu co w zaskarżonym wyroku prowadziłyby do orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż wynikający z zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej. Warto zauważyć, że w wywiedzionej osobistej apelacji skazany podważa przede wszystkim fakt połączenia kar orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania wyrokiem w sprawie o sygnaturze akt VI K 127/14 z karami orzeczonymi wyrokiem w sprawie VI K 750/12 poprzez orzeczenie kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, co równoznaczne pozostaje w odczuciu skazanego z zamianą kary z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej w sprawie o sygnaturze akt VI K 127/14 na karę bezwzględną. Ukształtowanie orzeczenia o karze łącznej przy uwzględnieniu również skazania w sprawie VI K 15/12 może doprowadzić zatem do złagodzenia negatywnych skutków wobec skazanego w tym zakresie w jakim łączone kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania tworzą karę łączną bezwzględnego pozbawienia wolności.

Pominięcie zatem przez sąd pierwszej instancji jednego z wyroków jednostkowych zapadłych wobec skazanego P. M. (1) spowodować musiało uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania. Uwzględnienie wszystkich z wydanych wobec skazanego wyroków skazujących wymaga bowiem przeprowadzenia na nowo pełnego postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego. Ponownie rozpoznając sprawę będzie miał zatem Sąd Rejonowy na względzie wszystkie z zapadłych wobec skazanego P. M. (1) wyroków. Rozważy również, czy zastosowania przy kształtowaniu granic kary łącznej możliwej do orzeczenia nie będzie miał wyrażony już w doktrynie pogląd wedle którego w oparciu o art. 4 § 2 k.k. oraz regulację art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r.) przy ustaleniu tych granic uwzględniać powinno się regulę określania górnej granicy bezwzględnej kary łącznej ustanowionej przepisem art. 89 § 1 b k.k..